

1 : Característiques

Nom:	RIALB, COVA DE
Sinonim:	Encantada, cova de l'
Descripció Breu:	Coneguda cova de 501 metres de recorregut al lloc de Rialb (Queralbs).
Tipus:	Cova
Desnivell:	38 metres
Recorregut:	501 metres
Litologia:	Marbres
Comarca:	Ripollès
Municipi:	Queralbs
Gran Unitat:	Pirineu Axial
Unitat:	Alt Freser

2 : Boques

Nom:	RIALB, COVA DE
Datum:	ETRS89
UTM X:	431691
UTM Y:	4687406
Fus:	31
Nivell sobre el Mar:	1037 metres

3 : Descripció

L'entrada de secció arrodonida, ens porta a una sala de grans dimensions de volta ovalada i oberta a l'exterior pel seu costat NE, quedant tallada per la via del cremallera de Núria. Del costat NO més proper a la via, surt una estreta galeria plana d'uns 30 metres de recorregut, que torna a sortir a l'exterior per un petit forat. Pel costat oposat, a l'esquerra de la boca d'entrada hi trobem un conducte ascendent que acaba als pocs metres. A la part SO de la sala hi ha una serie de conductes, en un dels quals hi trobem el punt de màxim desnivell de la cavitat +12 metres.

Al fons de la sala d'entrada comença la que podríem anomenar *Galeria principal*, d'uns 45 metres de longitud i de la que surten diverses branques de molt distinta configuració vers l'interior de la muntanya, oscil·lant llurs recorreguts entre els 15 i 30 metres.

També cap a l'exterior hi ha un conjunt de petits conductes, que comuniquen per diferents punts la primera meitat de la galeria amb la part septentrional del vestíbul d'entrada.

Després del recorregut esmentat a la *Galeria principal*, aquesta arriba a una sala terminal totalment ocupada per enderroc, essent tallada perpendicularment per una nova galeria que per l'esquerra ascendeix fins arribar a una zona inundada, un cop superada i quasi al final de la galeria trobem un nou tram de cova de direcció NO-SE també ascendent i amb un fort pendent, d'uns 30 metres de recorregut. De la part central d'aquesta llarga galeria de direcció NE-SO, comença un nou conducte perpendicular de direcció NO, que gira als pocs metres, comunicant per diferents ressals verticals amb un pis inferior pràcticament superposat a tot el llarg del seu recorregut. Llurs desenvolupaments són de 38 i 30 metres respectivament. Situats de nou a la sala terminal de la *Galeria principal*, per la dreta d'aquesta, la galeria baixa en lleuger pendent fins assolir en el seu punt inferior els -26 metres de fondària. El desnivell total de la cavitat és de 38 metres (+12/-26).

4 : Situació

S'obre uns metres per damunt de la via del cremallera de Ribes de Freser a Núria, pràcticament enfront de l'hotel de Rialb, de fet per accedir a la cova cal passar pel jardí de l'hotel.

5 : Bibliografia

Borràs, J.; Miñarro, JM.; Talavera, F.(1980).-'el Ripollès, la Garrotxa i l'Alt Empordà'. *Catàleg Espeleològic de Catalunya*. (vol. 4):1-296. Ed. Políglota. Barcelona.

Faura i Sans, M.(1911).-'Excursió a les coves de Rialp'. *Butlletí CEC* (199):230-233. Centre Excursionista de Catalunya. Barcelona.

Faura i Sans, M.(1911).-'Les coves de Rialp'. *Butlletí CEC* (203):236-240. Centre Excursionista de Catalunya. Barcelona.

Sirera i Navia, Antoni; Tomás i Corretgé, Xavier.(1973).-'La cova de Rialb y cavidades cercanas en el valle del Freser'. *Comunicaciones III Simpòsium Espeleologia*. pp.154-178. Agrupació Científico-Excursionista de Mataró.

Fotografies extretes del Blog 'www.Espeleobloc.blogspot.com.es' post del dia 14 de febrer de

2011.

Mapes antics. Centre Excursionista de Catalunya.

mdc.cbuc.cat/cdm/singleitem/collection/mapesCEC/id/276

6 : Història

Cavitat coneguda des de temps immemorials per la gent de la contrada. La notícia escrita més antiga que coneixem és l'aportada per Artur Bofill en un extens relat excursionista sobre Núria, la vall de Ribes i l'Alt Llobregat, fruit d'unes excursions portades a terme els anys 1883-1884 i publicades el 1888 al Butlletí de l'Associació d'Excursions Catalanes (Tom X) (entitat antecessora del CEC) i en les que fa una breu ressenya: *'se troban las covas de Rial, bastant grans, ab hermosas stalactitas, y apenas deterioradas, puig son pochi los qui las visitan'* (sic). Aquest mateix text és reproduït per Puig y Larraz (1896) i per Font i Sagué (1897) en llurs respectius catàlegs.

Però no és fins al 14 d'agost del 1910 que, Faura i Sans, acompanyat per Albert Santamaria i Gaspar Sala (CEC) fan un primer reconeixement i es publica un breu article descriptiu. A les fotos es pot observar que per sota la cova passava la via de les vagonetes de les mines de Queralbs i per on anys més tard passaria el cremallera de Núria.

Aquesta visita va motivar la curiositat dels germans Eusebi i Emili Turc, membres de l'Agrupació de Sports y Excursions de Ribes, que acompanyats de Gaspar Sala, van realitzar durant l'any 1911 una primera i detallada topografia de la cova. Aquest treball va servir de base per a un nou article signat per Faura i Sans a finals del mateix 1911. La topografia dels germans Turc es conserva a la cartoteca del Centre Excursionista de Catalunya.

Posteriorment la cova va ser objectiu de diferents naturalistes i especialment de bioespeleòlegs (Maheu, Zariquiey, Español). Poc a poc es va convertir en una de les cavitats clàssiques dels espeleòlegs catalans.

Durant 1972 va ser l'objectiu principal d'una campanya a la zona per membres de la SIE ' CEA i en la que es va fer la topografia més acurada que coneixem.

Com a nota anecdòtica, el 1973 la cova va servir per a una prova de permanència de 2500 hores per part de l'Emili Reyes, tot construint un envà de maons que tancava l'entrada de la galeria principal. El dia 1 de juliol del 1984, a iniciativa de l'Escola Catalana d'Espeleologia i de la Federació Catalana d'Espeleologia, es va organitzar una jornada de neteja a la cavitat i entre altres deixalles, es van extreure 71 sacs de runa de l'esmentat envà.

7 : Biologia

Coleopters:

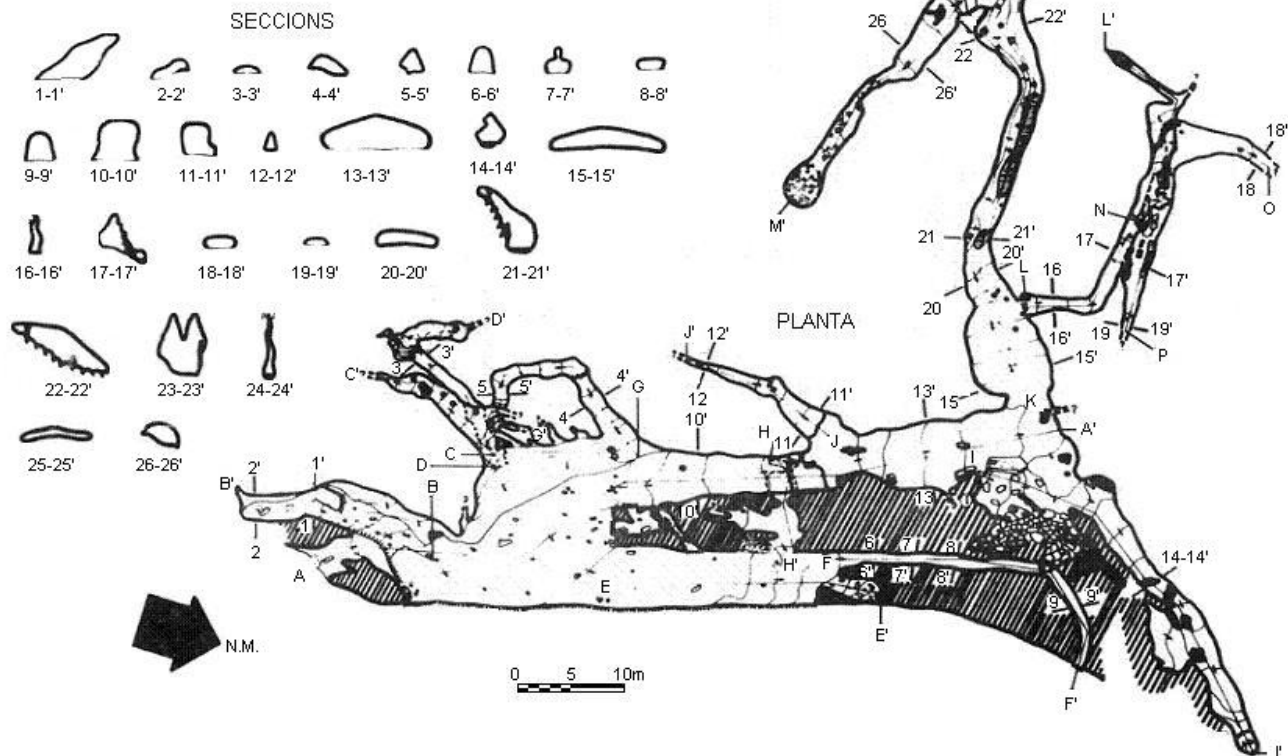
Perriniella faurai

8 : Topografies

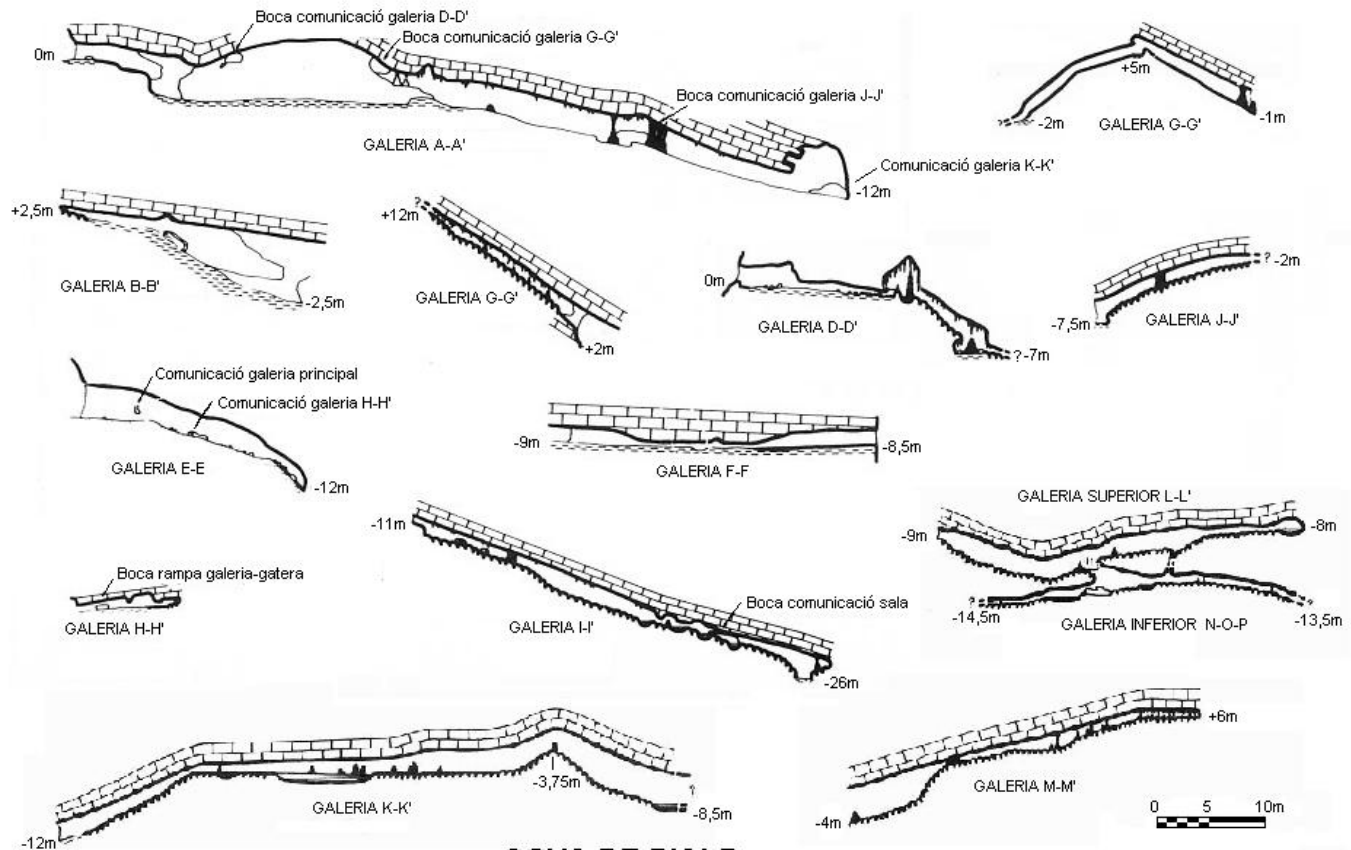
COVA DE RIALB

Queralbs - Ripollès

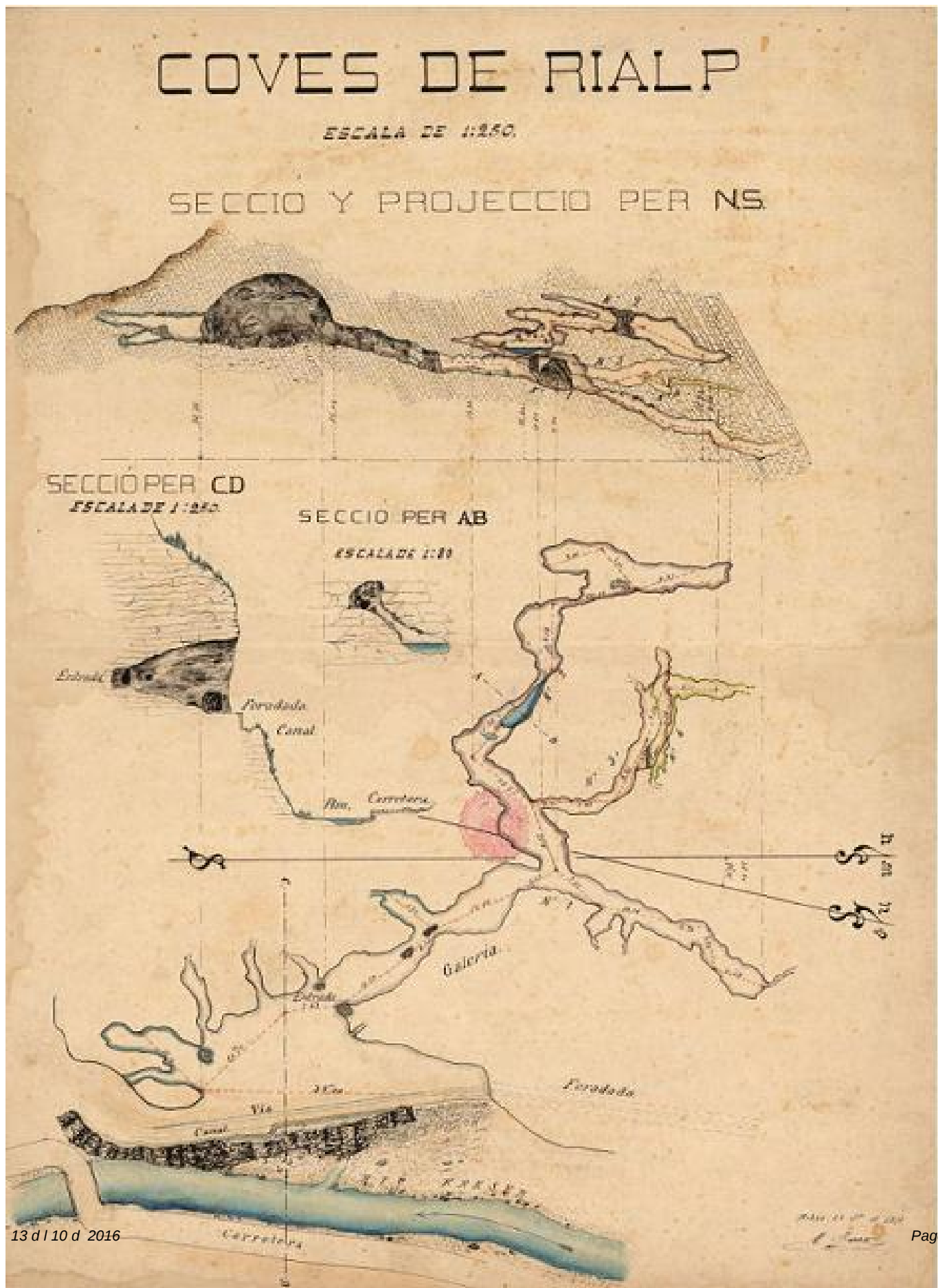
Topografia: Xavier Tomás - Eduardo Grego - Toni Sirera
SIE-CEA 5 novembre 1972

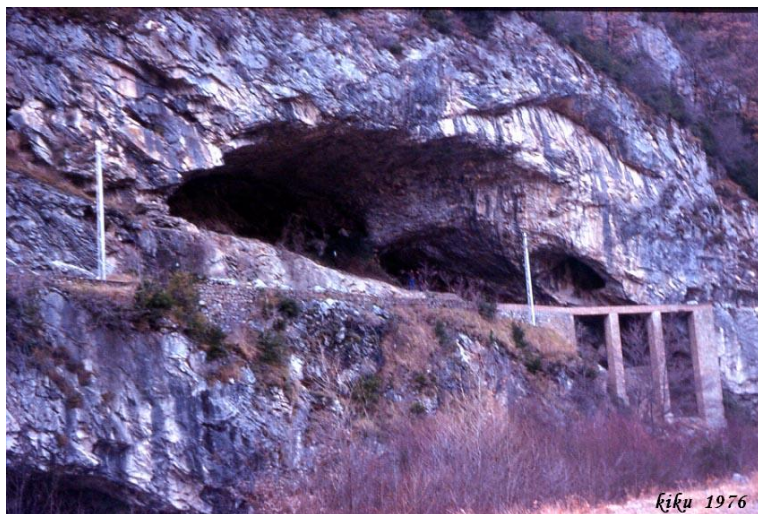
8 : Topografies

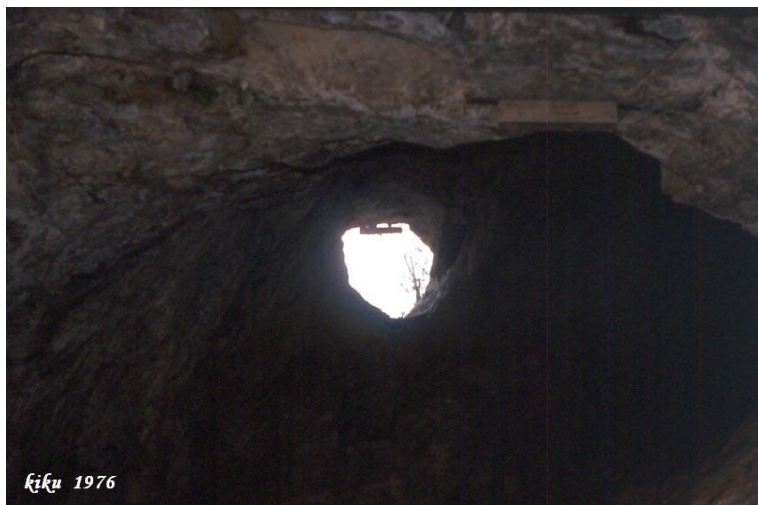
COVA DE RIALB Perfils traçats sobre la poligonal i rebatuts en un mateix pla

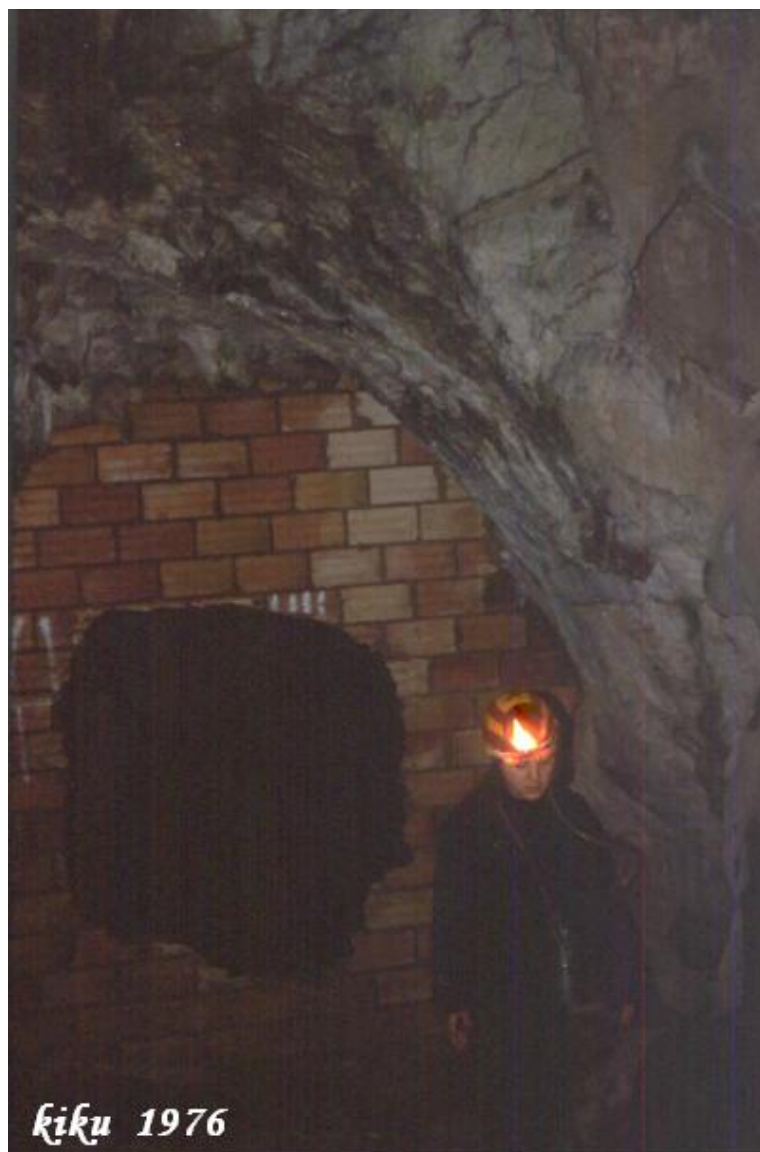
9 : Fotografies

9 : Fotografies

9 : Fotografies

kiku 1976

Restes de la paret de la "permanencia" de E. Reyes

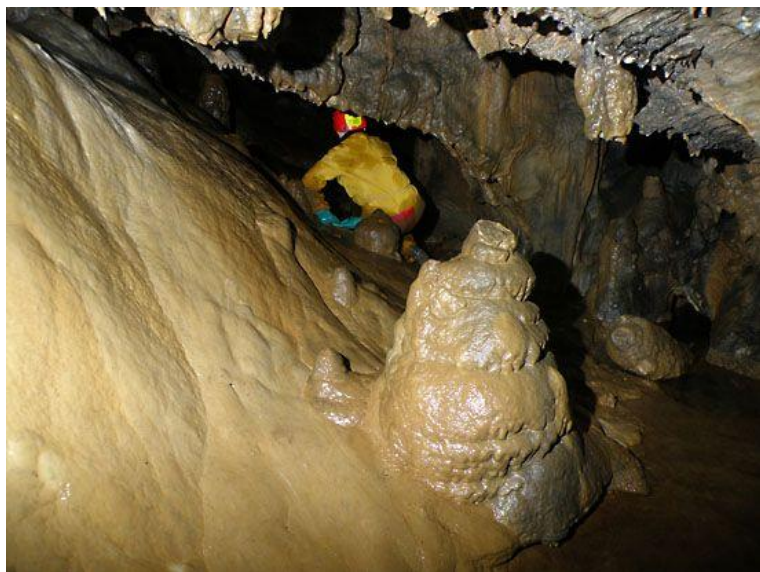
9 : Fotografies

9 : Fotografies

9 : Fotografies

9 : Fotografies

9 : Fotografies

